7/2769

**T.C.**
**ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI**
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

**Ankara**

**Sayı** : B.15.0.APK.0.23-300-961
**Konu** : Yazılı Soru Önergesi

8660 23 [illegible] 2004

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ T.B.M.M. Başkanlığının 04.06.2004 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-5856 sayılı yazısı.

Bursa Milletvekili Sayın Kemal DEMİREL'in tarafıma tevcih ettiği, 7/2769-5922 esas no.lu yazılı soru önergesi TBMM İç Tüzüğü'nün 99'uncu Maddesi gereği, DSİ Genel Müdürlüğü'nden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda cevaplandırılarak ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Mehmet Hilmi GÜLER
Bakan

EKLER :
EK-1 Önerge cevabı
(3 Sayfa)

DAĞITIM :
Gereği :
T.B.M.M. Bşk.

Bilgi :
Başbakanlık

7/2769

**BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN KEMAL DEMİREL'İN**
**YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI**
**(7/2769-5922)**

**Sorular 1,2,3,4,5 :**

Türkiye'yi Avrupa'ya bağlayan Edirne Şehri Tunca, Meriç ve Arda nehirlerinin birleşme noktalarının doğusunda ve Tunca nehrinin bu noktada çizdiği eğrinin doğu ve güney doğusunda kuruludur. Edirne, hem Akdeniz ikliminin hem de Orta Avrupa'ya özgü kara ikliminin etkisi altında kalır. Eksi 22 (-22) derece soğukluk ve artı 45 (+45) derece ısı saptanmıştır. İlin yüzölçümü 6276 $km^2$'dir. İlin genel nüfusu 1997 sayımına göre 398.125 kişidir. Nüfusun %57'si şehirlerde %43'ü köylerde yaşamaktadır. İlin 9 ilçesi, 23 beldesi ve 251 köyü bulunmaktadır. Köylerin tamamında yol, su, telefon ve elektrik mevcuttur.

Edirne ilinde, Suakacağı köyünün 2 km kuzeybatısında, Tunca Nehri üzerinde bir baraj kurulması 1968 yılında projelendirilmesine rağmen, 35 yıldan beri hiçbir gelişme sağlanamamıştır. Geçtiğimiz günlerde Suakacağı Barajının fizibilite çalışmalarının tekrar başladığı yönünde duyumlar alınmıştır. İlin hava koşulları çeşitli ürünlerin yetiştirilmesine uygun olduğu halde sulama sorunları yüzünden istenilen şekilde tarım yapılamamaktadır. Suakacağı Barajının yapımının tamamlanması ile İlde, tarım alanlarının daha iyi sulanması, gerek il gerekse ülke ekonomisinin gelişmesinde olumlu sonuçlar elde edilmesini sağlayacaktır.

- Edirne İli Tunca Nehri üzerinde kurulması planlanan ve projesi hazır olan Suakacağı Barajı ile ilgili olarak fizibilite çalışmaları tamamlanmış mıdır?

- Edirne İli Tunca Nehri üzerinde kurulması planlanan ve projesi hazır olduğu söylenen, Suakacağı Barajı ile ilgili olarak 2004 yılında yapılması planlanmış çalışmalarınız nelerdir?

- Edirne İli Tunca Nehri üzerinde Suakacağı Barajı'nın kurulması ne zaman tamamlanacaktır?

- Bu barajın kurulması ile elde edilecek enerji ne kadar olacaktır?

- Bu barajın kurulmasının geciktirilmesi, Edirne ilinde tarım alanında ne kadar kayba sebep olacaktır?

7/2769

**Cevaplar 1,2,3,4,5 :**

Meriç Nehrinin önemli bir yan kolu olan Tunca Nehri, Bulgaristan topraklarında doğup 14 km boyunca Türkiye-Bulgaristan sınırını teşkil ettikten sonra Türkiye topraklarına giren ve Edirne yakınlarında Meriç ana koluna katılan bir sınır aşan akarsudur. Anılan akarsuyun su potansiyelinin, sınır bölgesinde inşa edilebilecek bir barajla değerlendirilmesi, 1960'lı yıllarda yapılan ön tespitlere göre teknik ve ekonomik yönden mümkün görülmüştür. Suakacağı Barajı olarak isimlendirilen söz konusu baraj, Türk topraklarında yapılacak sulamalara hizmet edebilmesi ve hidroelektrik enerji üretimi yapabilmesi yanında, Tunca Nehri'nden kaynaklanarak Türkiye'de tarım ve yerleşim alanlarına önemli zararlar veren taşkınların önlenmesini sağlayabilecek önemli bir depolama tesisi hüviyetindedir.

Sulama, enerji ve taşkın koruma amaçlı olarak yapımı düşünülen Suakacağı Barajı konusu, 1960'lı yıllardan itibaren DSİ Genel Müdürlüğü yetkilileri ile Bulgaristan ilgili makamları temsilcilerinden oluşan teknik heyetlerin görüşmeleri çerçevesinde birkaç kez ele alınmış, ayrıca 25 Nisan 1978 tarihli Türk-Bulgar Karma Ekonomik Komisyonu gündeminde de konuya yer verilmiştir. Ancak, barajın Bulgar tarafına önemli bir fayda getirmemesi ve baraj nedeniyle oluşacak gölün büyük bir kısmının Bulgaristan topraklarını sular altında bırakacak olması nedeniyle, konu hakkında somut bir gelişme sağlanması bugüne kadar mümkün olmamıştır.

Suakacağı Barajı'nın Türk-Bulgar Ekonomik ve Teknik İşbirliği Karma Komitesi'nin 13. Dönem toplantısı vesilesiyle bir kez daha gündeme getirilmesinde yarar görülmüş ise de gerekli ön temas zaman darlığı nedeniyle yapılamamış olup, toplantı protokol taslağına dahil edilmemiştir. Bununla birlikte, heyette yer alan DSİ temsilcisi toplantı esnasında Suakacağı Barajı'nı bir ortak proje olarak, Bulgar heyetinin ilgili üyelerine aktarmıştır.

Konunun diplomatik yoldan Dışişleri Bakanlığı kanalıyla Bulgaristan tarafına iletilmesi hususunun Dışişleri Bakanlığına bildirilmesi üzerine, Dışişleri Bakanlığı'nın Bulgar makamları nezdindeki girişimleriyle, Suakacağı Barajı konusunun, Türkiye-Bulgaristan KEK (Karma Ekonomik Komisyon) Toplantısı çerçevesinde ele alınması sağlanmıştır. 6-8 Kasım 2000 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilen "Türk-Bulgar Ekonomik ve Teknik İşbirliği Karma Komitesi 14. Dönem Toplantısı" sonunda imzalanan 8 Kasım 2000 tarihli Protokolde; Suakacağı Barajı ile ilgili olarak; "Türk tarafı, Türk-Bulgar sınırında Tunca Nehri üzerindeki Suakacağı Barajı'nın inşası imkanlarını değerlendirmek

üzere bir Ortak Teknik Çalışma Grubu kurulmasını önermiştir. Protokolde; Bulgar tarafı, bu öneriyi değerlendirecek ve Türk tarafına en kısa sürede cevap verecektir. " ifadesi yer almıştır.

Yine, Sofya'da yapılan 15. Dönem KEK görüşmeleri sonucunda 23 Ocak 2002 tarihinde imzalanan protokolde, Türk Tarafının Suakacağı Barajının yapımı imkanlarını araştırmak için, Ortak Teknik Çalışma Grubu oluşturma talebi ile Bulgar tarafının konuya ilişkin görüşünün en kısa sürede verileceği ifadesi yinelenmiştir.

Bu çerçevede; Bulgaristan Bölgesel Kalkınma ve Kamu İşleri Bakan Yardımcısı'nın, Dışişleri Bakanlığımıza gönderdiği bir mektupta, Suakacağı Barajı Projesi ile ilgili olarak Bakanlıklar arasında bir "Niyet Mektubunun" imzalanmasının önerildiği ve söz konusu projeye ilişkin görüşmelerde bulunmak üzere yakın bir tarihte uzmanlar düzeyinde bir toplantı yapılmasının istendiği tarafımıza bildirilmiştir. Söz konusu yazıda, ayrıca bir "Mutabakat Taslağı" da Bulgaristan tarafınca hazırlanarak gönderilmiştir.

Kaydedilen gelişmeler, DSİ Genel Müdürlüğü'nce olumlu karşılanmış olup, Suakacağı Barajı ile ilgili toplantı yapılarak gerekli çalışmalara başlanılmasına ilişkin DSİ Genel Müdürlüğü görüşü, 14.01.2003 tarih ve 178 sayılı yazı ile Dışişleri Bakanlığı'na bildirilmiştir.

Yukarıda kısaca özetlenen Suakacağı Barajıyla ilgili gelişmeler çerçevesinde önergede yer alan diğer soruların cevabı ise aşağıda verilmiştir.

- Suakacağı Barajıyla ilgili çalışmalar ön etüt aşamasında olup, projeyle ilgili fizibilite çalışması bulunmamakta olup, projesi hazır değildir.

- Suakacağı Barajıyla ilgili 2004 yılı içinde Bulgaristan'la konuya ilişkin bir mutabakat sağlanması halinde barajın fizibilite çalışmalarına başlanabilecektir.

-Barajın yapım aşaması için öncelikle fizibilite daha sonra kat'i projenin yapılması gerekmektedir.

-Barajla ilgili yapılan ön etütlere göre 20 MW kurulu güçle yılda 100 Milyon kWh enerji üretilebileceği tahmin edilmektedir.

-Baraj projesine ait teknik, ekonomik ve çevresel yönden fizibilite düzeyinde bir çalışma yapılmadığı için barajın yapımının gecikmesi neticesinde olabilecek tarımsal gelir kayıpları bilinmemektedir.